СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXII. Число 159. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 10. липня, 1924. VOL. XXXII. No. 159. Jersey City, N. J., Thursday, July 10, 1924. THREE CENTS

9-ого дня голосовання делеґати на демократичній конвенції голосували 95-тий раз на кандидата на президента.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 8. липня. — Сьогодня був уже 9-ий день голосовання на кандидата на президента Злучених Держав на демократичній конвенції.

Пізно вночі відбулось уже 95-е голосовання, яке одначе, як і попередні, не принесло вирішення.

При 95-ому голосованню МекЕду здобув знову значну часть страчених голосів і мав уже 417. Смит, котрий вдень мав уже більше від МекЕду, тепер мав уже меньше бо лише 367 голосів.

На сю зміну вплинула телеграма Ролстона, котрий повідомив, що зрікається кандидатури, коли вже мав біля 200 голосів.

РОЗМОВА МЕКЕДУ ЗІ СМИТОМ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 8. липня. — Сьогдня за посередництвом керманичів демократичної конвенції зійшовся МекЕду зі Смитом на розмову. Смит предложив йому, що уступить, якщо і він уступить. Але МекЕду відхилився від уступлення.

МЕКЕДУ ДО ДЕЛЕҐАТОК.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 8. липня. — МекЕду промовляв нині на зібранню 100 делеґаток, котрим він заявив, що мусять видержати до кінця.

БОРОТЬБА РЕЛІГІЙНА.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 8. липня. — Боротьба на демократичній конвенції не політична, а релігійна. Протестанти не хотять допустити за жадну ціну іменовання кандидатом на президента католика Смита. Кажуть, що досі він вже одержав усі голоси, які міг, а більше не дістане, бо решта делеґатів проти католицького кандидата.

Видно також вплив Ку-Клакс-Клена, котрий рішучо поборює католицького кандидата.

Протестанти хотять рішучо лише протестантського кандидата. Таким їх кандидатом може бути МекЕду або інший протестант.

БЕЗКОНЕЧНІСТЬ КОНВЕНЦІЇ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 8. липня. — Нині прийде вже 100-е голосовання на демократичній конвенції на кандидата на президента Злучених Держав. Ще стільки голосовань не було на жадній конвенції в Америці.

Між делеґатами вже тепер говорять, що конвенція перетягнеться на другий місяць, та є вже навіть пляни, щоб її перенести до Клівленду, Огайо.

Така безконечність конвенції потягне за собою величезні видатки. Вже тепер і заряд конвенції і делеґати вичерпали свої конвенційні фонди, а коли конвенція ще значно продовжиться, то мусіти-муть подбати про нові фонди.

ОФІЦІЯЛЬНЕ ПОВІДОМЛЕННЄ ПРО НОМІНАЦІЮ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 8. липня. — Комітет републиканської конвенції з Клівленду постановив відложити офіціяльне повідомлення Кулиджа про іменовання його републиканським кандидатом на президента, аж на 15-ого серпня с. р. Тоді він виголосить теж свою вступну промову з приводу приняття номінації.

Се зроблено ізза смутку Кулиджа по причині смерти сина.

ПОХОРОН СИНА КУЛИДЖА.

ВАШИНГТОН, Д. К., 8. липня. — Похорон сина Кулиджа буде тут завтра в Білому Домі. Похоронний обряд буде дуже скромний.

Потому тіло покійного буде перевезене до Плімат, Вермант, і буде поховане на тамошньому цвинтарі.

ФОНДИ ДЛЯ ЛА ФОЛЕТА.

ВАШИНГТОН, Д. К., 8. липня. — Прогресивний національний комітет, котрий має вести виборчу кампанію за кандидатурою на президента Ла Фолета, заявив, що оголосить збірку фондів по цілій Америці на виборчу кампанію за його кандидатурою.

ПРОТИ КУ-КЛАКС-КЛЕНА І ФАШИСТІВ.

КЛІВЛЕНД, Огайо, 8. липня. — Конвенція соціялістичної партії заявилась проти Ку-Клакс-Клена і фашистів.

НА КОНФЕРЕНЦІЮ АДВОКАТІВ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 8. липня. — Завтра виїздить відсі кораблями до Англії 400 американських адвокатів на міжнародню адвокатську конференцію, яка зачнеться в Лондоні 21. с. м.

ВІРИТЬ В СИЛУ ФАШИСТІВ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 8. липня. — Нині відїхав до Італії італійський амбасадор Кастано. Він заявив, що становище фашистів і їх лідера премієра Муссоліні тепер в Італії не ослаблене, але скріплене.

РОЗТРАТНІСТЬ.

АТЛЕНТИК СИТІ, Н. Дж., 8. липня. — Тутешні банки обчисляють, що гості, які прибули сюди на три дні, від пятниці до неділі (від 4-ого до 6-ого с. м.) стратили за сей час три міліони долярів.

ЕПИСКОП БОГАЧЕВСЬКИЙ ПРИЇЗДИТЬ ПРИ КІНЦІ СЬОГО МІСЯЦЯ.

О. М. Кінаш, парох у Филаделфії, одержав від епископа Константина Богачевського лист, який звучить:

Рим, 24-го червня 1924.

Сл. Іс. Христу.

Високопреподобний О. Парох. —

Передівсім дякую за щирий привіт. Лист Вашого Високопреподобія писаний дня 2-го мая прийшов до мене окружною дорогою дуже пізно, бо привіз його Преосвященний Йосафат до Риму на консекрацію, яка відбулася дня 15-го червня в церкві св. Атаназія. Стараюся скоро приїхати до Филаделфії; можливо, що з кінцем липня буду на місци. Тепер маю ще в Римі деякі справи полагодити. Я маю призначене місце осідку у Филаделфії окремо від Преосвященного Василя, що замешкає в Ню Йорку або в Питсбургу. В надії скорого побачення прошу о ласкаву поміч а передусім о молитви.

Ваш Брат в Христі
† Константин, Епископ.

ЗДОРОВА ГОЛЯНДІЯ.

Смертність у Голяндії зменшається. Також смертність немовлят найменша з усіх европейських країв. На 100 новонароджених у році 1922 було ще 6.75 процент, коли в инших краях найменша смертність виносить 7 проц. В північній Голяндії (до якої належить і Амстердам) смертність виносила лише 4.91 проц. Таксамо смертність наслідком чахотки (туберкульози) — яка гідчас війни збільшилася була — впала з 11.5 на 10 тисяч (в 1918 році було ще 20.3 — на 10 тисяч) Дуже значно зменшилася смертність у Ротердамі й Амстердамі, а підчас війни була там найбільша.

ЯПОНІЯ НЕ ПРИЗНАЛА БЕСАРАБІЇ ДЛЯ РУМУНІЇ.

Японія відказалась визнати Бесарабію частиною Румунії. Новий ліберальний японський кабінет, аблизився до совітів і допровадив до китайсько-совітського порозуміння. Так віднесла Японія велику побіду в Китаю над Злуч. Державами й Англією. Ця прихильна совітська орієнтація Японії є наслідком ворожого відношення до Америки.

6000 ТЕАТРІВ У РОСІЇ.

Після революції почали в Росії множитися театри й кіна, як гриби по дощі. Якийсь час у одній Приволжанській провінції було більше театрів як у цілій Франції. В 1920 р. було 2.197 театрів, що діставали підмоги; 268, пролетарських, ведених правительством, а 3452 театральних товариств, що грали по селах. Отже було їх разом у Росії около 6,000, коли в 1914 році було театрів усього 210. Чи з таким великим зростом театрів, поширюється і театральне мистецтво, то инша справа. Причина такої скількости театрів, — головно політика: Про ці большевицькі театри видав книжку Англієць Гонтли Картер, п. з. „Новий театр і кіно у советськой Росії". „Ціллю театру на думку комуністів є: давати якінебудь песи, щоби лише зображали смішний спосіб думання буржуазного світа, та щоби пояснювали, чого доказала революція, мають розяснювати нові суспільні форми й боротися за комуністичні ідеї." Так ціллю театру лише: пропаганда, а не мистецтво. Найбільші заслуги для цього поклав Маєрголд. Пєсу „Наступ на зимову палату" грано при участи 100 тисяч людей.

ПРИПИНЕНИЙ ЧАСОПИС.

Виданий у Берліні у російській мові денник „Накануне", прихильний до радянської влади, перестав виходити.

ПРОТИ ВИДАЧІ ТЛІННИХ ОСТАНКІВ МАРКСА СОВЕТАМ.

Іван Льонґе, внук Карла Маркса висдав у власному імени, та своєї сестри і братів, як одинокіх спадкоємців Маркса, — лист до Мекданелда, в якім рішуче протестує проти передачі большевиків. А саме советське правительство в письмі до англійського міністра внутрішніх справ просило видати советам тлінні останки Карла Маркса, похороненого тому 37 літ у Гемпстед. Льонґе пригадує, що Маркс більше як 40 літ був у близьких взаєминах із англійськими робітниками. У всіх своїх працях Маркс виявляв недовіря до російських метод, до царської Росії і до Росії Бакуніна (російський провідник анархістів). Подивляв би може боеві прикмети Леніна і його безмежну посвяту для світової революції. Та ніхто не має права говорити, що Маркс узнав би діло большевиків жерелом фільософії марксізму. Коли є Росія, яка черпає з Марксової науки, то Росія Плєханова і Мартова, але напевно не Росія Зіновева.

ЩЕ Й В НІМЕЧЧИНІ БАВЛЯТЬСЯ ҐРАНАТАМИ.

На площі вправ у Фравенлятерн (недалеко Мангайма) пять школярів найшли ручну ґранату. Хотіли ґранату розбити молотком. Ґраната вибухла, одного 11-літнього школяра розірвала на кусні, иншому обірвала обі руки, а трьох зранила тяжко на раменах і на лици.

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ ВИКЛАДИ ПРИ ПОМОЧІ РАДІО.

Др. П. Франк предложив, щоби виклади ляйпціґського університету розсилати радіофонічним шляхом. Є причини думати, що так збільшиться число случаїв.

СТАРОКИТАЙСЬКА АПТИКА.

В Гамбургу є старокитайська аптика, в якій працює 250 людий. Окремо продають лічниче зілля й корінці, окремо пігулки екстракти, плястри і т. п. Відси йдеться до примітивно уладжених лябораторій. Там прилаґоджують не лише лікарства, але й готовлять харчі для зайнятих робітників, варять риж і инші страви. Є там і голяр, бо богато Китайців любить волосся на голові не лише стричи низенько, але й голити бритвою. Так уже в світі ведеться. Як деякі любуються у довгих косах, так инші виголюють волосся майже до корінців. Власник аптики має там на складі ріжні специяльні, вельми цінені Китайцями „лікарства". Так пр. ріг сіямського буйвола, що має знамените помагати проти лихорадки. Таку саму лічничу силу мають мати роги російських кіз. Порошок із тигрових костей має додавати чоловікові незвичайної сили і відпорности. Пижмо, бразолія (сантальове дерево), перли скріпляють, реальбар і аврипігмент проти нервових недуг, ластівячі гнізда і ріжне коріння лікарства в Хінах виробляють теж із ріжних вівірят, головно з оленів і кіз. На аптичному подвірю специяльних клітках є около 70 худових манджурських оленів; живлять їх головно листям шовкових (морвових) дерев. З цих звірят убивають місячно 5—6 штук і зуживають зовсім на пігулки мають мати скріпляючий вплив.

Заходи Мекданелда й Ерріота задля згоди про принятте пляну комісії Доса.

ПАРИЖ, 9. липня. — Британський премієр Мекданелд відбув учера вночі аж до нині рано нараду з французьким премієром Ерріотом в тутешній британській амбасаді. Нарада була над справою введення в життє пляну комісії Доса. В нараді взяли також участь британські і французькі знавці.

По нараді оба премієри заявили, що загалом вони погодились. Остає до вирішення ще лиш кілька подробиць, які одначе теж доволі важні.

ЕРРІО НА ПРИНЯТТЮ ЛІҐИ НАРОДІВ.

ПАРИЖ, 8. липня. — З нагоди побуту премієра Мекданелда уладжено тут принятте Ліґи Народів, на яке запрошено Ерріота і Мекданелда. Мекданелд приїхав хорий і відмовився від приняття, а пішов на спочивок, але Ерріо був там і промовляв.

Він сказав, що Ліґа Народів тепер одинока надія Европи, та що він буде все працювати для Ліґи, без огляду на се, чи буде премієром, чи тільки звичайним републиканським борцем.

ЗАГОВІР У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ, 8. липня. — Нині один заговірник хотів висадити у воздух тутешній польський склад амуниції. Але Поляки його приловили й арештували.

УТЕЧА ГОЛОДУЮЧИХ.

БЕРЛІН, 8. липня. — З Росії повідомляють, що населенне у сторонах Московщини, де випав неврожай і зачалась голоднеча, зачало масову утечу, як тому два роки.

Воно втікає на південь, на Україну, де одначе також осінню зачнеться велика голоднеча.

БОЛЬШЕВИЦЬКА АҐІТАЦІЯ НА БАЛКАНІ.

ВІДЕНЬ, 8. липня. — З Болгарії і Румунії повідомляють, що російські большевики насилають туди богато гроший на підготоване революції.

СПРАВА ПАМЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВИ У КИЄВІ.

КИЇВ, 24. червня. — В губерніяльній управі народньої освіти у Києві відбулось засіданне комісії по збудованню памятника Шевченкови, на якому запропоновано членови комісії Бойчукови проект умов конкурсу памятника. Крім того ухвалено оголосити постійний збір жертв на памятник і притягти до сього студентів висших шкіл та шкільні установи.

ЧУБАР ПРО ГОСПОДАРСЬКЕ СТАНОВИЩЕ УКРАЇНИ.

МОСКВА, 22. червня. — Голова ради народних комісарів української соціялістичної радянської України (УСРР) Влас Чубар, у розмові зі співробітниками московських газет заявив, що загальний господарський стан України, в порівнанню з іншими районами Союзу можна вважати цілком добрим. Наші недуги, — говорив Чубар, се слабий розвиток метальоргії і великого метальорґічного промислу. Дуже погано стоїть справа із замовленнями на зелізничо-будівельному та на Миколаївському кораблево-будівельному заводі. Виглядн на врожай на Україні в даний момент трохи меньші ніж у відповідний час в минулому році. На стан засівів зле вплинула посуха. Селяни мало забезпечені сільсько-господарськими машинами. Необхідно терміново асиґнувати фонди для сільсько-господарського банку на реалізацію селянських зобовязань і на забезпечення машиново-будівельних фабрик новими замовленнями.

Державна роздрібна торговля завойовує нові позиції. У звязку із зниженнєм цін на товари на ринках спостерігається оживлення. В богатьох галузях торговлі відчувається недостача товарів, особливо мануфактури. У слідуючому році наш промисл повинен розвинути свою працю. Ринок збуту для неї цілком забезпечений. Ціни на товари держаться майже на одинаковому рівні. Тільки в деяких пунктах помічається зниж ка цін на зерно.

ПЛЯН ЛІКВІДАЦІЇ НЕПИСМЕННОСТИ НА УКРАЇНІ.

ХАРКІВ, 20. червня. — На засіданню Всеукраїнської Комісії по ліквідації неписменности розглянено плян ліквідації неписменности, по якому до 1. травня 1925, треба буде вивчити грамоти 737,000 неграмотних. До того речинця через школи неписменности буде пропущено 157,000. Для здійснення сього пляну сітку пунктів ліквідації неписменности збільшується до 13,000.

До 1. травня 1926, треба буде навчити ще один міліон неграмотних а через школи малописменности пропустити 857,000. Нарешті до останнього речення десятих роковин жовтневої революції — мають бути навчені грамоти решта 2 міліони неграмотних з числа неорганізованої людности. Тепер на черзі стоїть справа утворення специяльних семинарій, які мають дати до весни слідуючого року 7,500 ліквідаторів неписменности. Центральна Комісія буде постачати шкільні прилади. Учителі будуть оплачуватися з місцевих коштів.

НАЦІОНАЛЬНА СПРАВА В РОСІЇ.

МОСКВА, 5. липня. — На XIII. зїзді російської комуністичної партії в Москві принято таку резолюцію в національних справах:

Зїзд доручає Центральному Комітетови партії строго слідити за тим, щоби були вповні забезпечені права всіх без виїмки національностий СРСР.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Single copy 3 cents		Поодинокое число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

СТРАПНЕ ЗАНЕДБАННЄ ДІТИЙ В СОВІТСЬКІЙ РЕПУБЛИЦІ.

Коли совітська влада принесла зі собою перш усього руїну на усіх ділянках життя, то та руїна може ніде не така страшна як в ділянці виховання дітий і молоді. Комуністи хотіли перевернути цілий світ горі корінем. Давні способи, методи і шляхи виховання видались їм надто буржуазними і вони старалися надати тому вихованню новий напрямок, щоб виховати собі горожан пролетарської держави.

І якіж наслідки?

Одним словом страшні. Від того, що пише про теперішних дітий і молодь у совітських републиках сама совітська преса — волоссе стає дубом. І кождому насуваеться на думку питанне: Та невже ця так виховувана в совітських републиках молодь есть запорукою того ідеального громадянського ладу, про який комуністи ще сьогодня говорять?

Але подивімся, що там в суті річі діється, як виховується молоде покоління пролетарської держави.

До Парижа прибув недавно російський, шіснайцяти-літній хлопчина. Він росказує таке: Мої батько й мати вмерли з голоду. Мені було тоді тринайцять, сестрі пять років. Ми ходили жебрати. Потім сестра пропала. Її продали, мабуть на мясо... Таких як я є цілі тисячі. Вони їздять з одного місця на друге. Завсіди без білету, в ваґоні або під ваґоном. Де не можна нічого вижебрати — крадуть. В зимі погано, але тоді їдеться на південь. Я три роки тягався. Скрізь був. Коли стало холодно поїхало богато хлопців минулої осіни на Кавказ. Подорож з Одеси до Батум тревала два місяці. Там жило нас в пристані не менче як три тисячі. Всі голодні і голі — але що було робити. Раз ми почули, що большевики хочуть нас поарештувати і заслати на якийсь остров. Я нагадав собі сестру і рішився тікати. Дістався до якоїсь комори анґлійського корабля. Хотіли мене вкинути в море, але то був жарт. Дали мені їсти і привезли до Константинополя. Тут я плакав з голоду. На француськім кораблі дістався я до Марсилії. Шукав роботи, але не знайшов, бо тут не говорять по російськи. Одного разу я був на стації і мені прийшла охота поїхати. Так я й приїхав до Парижа".

По тім оповіданню співав молодий волоцюга пісні, що повстали між російськими дітьми. У них співається по найбільшійчасти про злочини та тюрму. Між іншими співається про одного 12-ти літнього хлопця, що сидить в тюрмі, бо „убив 18 християн і 225 жидів".

Злочини поповнювані малолітними у Совітській Росії на дневному порядку. Московська „Правда" описує приміром, що 11-літнього хлопця приловлено, як він витягнув портфель у якогось чоловіка. На поліції він признається, що вони в чотирох випили фляшку горівки і досить пива. На якийсь там приказ поліцийного комісаря малий злодій кидає йому безцеремонно чорнильницею в голову. В часі лікарських оглядин стверджено у того хлопця: пиянство і важку невврастенію.

А таких є тисячі.

Один лікар подає в Ізвестіях, що між дітьми страшно багато кокаїністів (таких, що заживають кокаїну), яких число доходить до 90 проц.

Дальшим страшним лихом, поширеним між дітьми є проституція і полові недуги. В самій Москві є 12,000 малолітних проституток, з них 60 проц. полово хорих, не рідко дівчат від 8—9 років.

Коли переглянено діточі інтернати в 4 ґуберніях України, то показалося, що 44—52 проц. дітий хорих на чахотку, 200 обкидані лишаями, а 40,000 з чесоткою (короста).

Недалеко Москви була діточа комуна. Там могли вчити тільки такі педаґоґи, яких діти хотіли. Вони мали свойого предсідника хлопця з богатою кримінальною минувшиною і були поділені на цехи: кокаїністів, вломників, кишенкових злодіїв і т. д.

Совітська влада супроти того всего безрадна. Ріжні люди виносять ріжні проекти, якби то виховувати тих нещасних дітий згідно з духом „ленінізму", але те все лишається в проектах. А дітий виховує тимчасом вулиця, комуністична вулиця.

О[illegible]ки то — комітети совітської молоді, так звані „комсомоли". А кличами тих комсомолів є: проч з церквою! проч з религією! проч з родиною! і т. д. В них виховуються чекісти, що й рідного батька не пощадять.

ЛИСТ ДО ЗЕМЛЯКІВ, ЗА МОРЕМ.

Ви зробили гарне і добре діло. Допомогли своїм братам у їх боротьбі за волю рідного краю і народу.

Але Вам відбирають те вдоволення, яке має людина, що добре діло зробила, — Вам кажуть, немовто гроші, які Ви жертвували, пішли на марно.

Що ціль, котра Вам просвічувала у Вашій допомоговій акції, не осягнена, це правда. Але спитаюся Вас, чи відразу збудовано Рим? Спитаюся Вас, чи Айриші відразу здобули собі тую волю, якою вони нині втішаються? І чи була би нині Ірляндія вольною, колиб американські Айриші зразились були невдачами своїх земляків на далекому острові і відмовили їм дальшої допомоги? Ні, без матеріяльної допомоги американських Айришів, їх брати в Европі не мали б були спромоги боротися з Анґлією.

Тому то й Ви, Дорогі Браття за океаном, не зражуйтеся нинішною нашою невдачою і не вірте, немовто жертви Ваші раз на все змарновані.

Історія Европи не припечатана. Українці не одинокий народ, котрому сталася кривда. Німці, Литва, Мадяре, Білорусини, Кавказ і т. д. — всі вони покривджені і тих покривджених найменьше 150 міліонів душ! Хто може вірити, що 150 міліонів Европейців можна приневолити, щоби вони погодилися з версальським диктатом і сиділи тихо, постогнуючи тільки під кнутом своїх кривдників і переможців?

Ні, ніколи! Ніколи не доведеться навіть найхитрійшим крутіям-дипльоматам затулити уста тим покривдженим народам і звязати їх так сильно по рукам і ногам, щоби вони не дал иактивного виразу свому психічному невдоволенню. **Версальський мир мусить бути зревідований, або й перечеркнений з гори до долини, — може навіть незабаром, може скорше ніж хто собі гадає.**

Тоді й виявиться, жертви Ваші були дійсно безплодні, чи може якраз противно. Я певний, що виявиться, якраз це друге. І погадайте, які викиди совісти буде мати тоді той Українець, що міг і хотів дати свою пайку для загальної справи, але не дав, бо повірив сплетням, немовто жертви американських братів пропадають марно!

Не було такої акції, котра йшлаб цілком гладко, як по шнурочку, як з платка. Всі ми не якісь ґенії, і не велетні, всі ми смертельні люди. Наші пляни, наші найкращі бажання перечеркує иноді якийсь ніким не предвиджений припадок. Чи раз іде чоловік з найкращими надіями і гадками, а жнаїде на нього віз, або впаде цегла і — пропали його гарні надії!

Таке буває і в політиці, таке лучалося і в нашій останній боротьбі.

Але з того, що на вулиці бувають усякі припадки, не виходить, щоби замкнутися на сім замків і не виходити з хати.

З того, що ми потерпіли політичну невдачу не виходить, що нам треба спускатися на дно, зложивши збрую і здатися на ласку й не ласку ворогів, та для їх втіхи плювати на себе й обкидувати себе болотом!

Навпаки **остання невдача повинна нас заохотити до дальшої акції, повинна подвоїти а не ослабити нашу енерґію.** Це є прикметою сильних одиниць, це мусить бути також нашою прикметою, як сорокміліонової покривдженої нації. Одиниця, котра чогобудь зражується, далеко не зайде, не зайде також далеко, бо до своєї власної держави, нація, котрій бракує завзяття і витривалости, котра зражується невдачою.

Але скаже хтось, що це таке собі говорення, щоб дальше добрих людий дурити. Отже ні! Той що ці слова пише, особис-тої користи не мав і не має з тих фондів, які американські Українці збирали на ратовання рідної справи, на визвольну боротьбу.

Говорю з боку, бо я до нашого уряду не належав і не належу, я не політик. Але боюся, щоб діло не втратило на тім, коли Ви, Дорогі Браття, зневірилися в добросовісність тих, що його ведуть, коли погадаєте собі, не дай Боже, що люди поживилися, а для загальної справи нічого не зробили.

Ось послухайте, як вони поживилися.

Бідують, хто у Відні, а хто в Берліні. Живуть, як нищі. Аж соромно дивитись, бо це бувші українські міністри і високі урядовці З. Н. У. Р.

Оден був перед війною адвокатом і послом. Трийцятьлітний мущина, здобув становиско, забезпечив собі місце на світі. Добре йому велося. Ще може деякий рік і в нього бувби свій маєток, булаб обезпечена старість. Колиби він вернув був до Галичини по уступленню Москалів, то й нині сидівби собі спокійно та безпечно, живучи, хоч може по панськи, а всеж таки по людськи. Але йому совість не дала відтягнутися від нашої визвольної акції, вступив до так званого українського галицького уряду. Всі кажуть, що працював як віл, перепрацьовувався, не зважав на себе, щоб тільки справа не пропала. І нині — він 40-літний старець! Хорий, прибитий, бідний. Жити не має з чого. Жінка вернула до краю, бо не міг її утримати, а сам лишився у Відни. Його до дому не пускають, він є на чорній лісті. Що з тим чоловіком буде — ні він, ні ніхто не знає.

Ось як доробився! Так мабудь доробилися і всі другі урядовці З. Н. У. Р.

Деж тут можна казати про те, що вони зловживали Вашої жертволюбивости? Ані бесіди про те нема. Можна казати тільки, що не гаразд орудували фондами, що другі були би до красших вислідів дійшли. Але де на це доказ? Хто знає чи якраз вони не робили того і так, як у тодішних умовах по всяким людським міркуванням і треба було робити? Не штука говорити по ділі і критикувати але штука мати цей розум на перед і всьо предвидіти влучно і точно. На це треба бути виїмковим ґенієм, а нікого не можна винувати за, що він ним не є.

Отже, Дорогі Земляки, не вірте усяким поговорам, усяким нашим політичним сплетням і не кидайте каменем на людий, котрі для нашої спільної справи принесли в жертву здоровля, становище, маєток і кілька літ свого життя. Коли за ними і є деякі похибки, так це тому, що ціла тая нещаслива війна заскочила нас неприготованими до великого, визвольного діла.

Але брак доброї волі і занедбуванне прийнятих на себе обовязків ніхто тим людям закинути не може, а тим більше годі закидати їм, що вони зловживали Вашого довіря, Дорогі Земляки. —

Наближаються нові події, перед питанньм нашого визволення відчиняються нові горизонти а горе, коли новий, може й рішаючий момент, застане нас розбитими, посвареними і зневіреними до себе, — **горе коли ми не будемо спосібними до нових жертв для великої справи!**

Н. Літинський.

УКРАЇНІЗАЦІЯ.

Десь колись проголосив світ, що в такому а такому місті буде великий ярмарок на свободу. З усіх усюдів заметушився нарід і післав своїх покупців, щоби привезли до дому це найбільше людське добро.

Почув велику новину український селянин і собі зібрався в дорогу. Запряг пару сивих коників, зладштував віз, попрощався зі своєю великою родиною і махнув у широкий світ.

Не день, не тиждень і не місяць їхав він, заки заїхав у далеку сторону, де вівся торг за волю. А за той час всілякі панські делеґати вже давно поприїзджали залізницями а й літаками тай розкупили усьо, що було лучшого на торзі.

Коли Українець опинився на торговиці, там вже не було ні крихітки правдивої свободи, а остала одним одна підроблена тандита волі: автономія. Як подивився на неї наш селянин, то аж з пересердя сплюнув. Щербата, кострубата, обсмикана лежить перед ним онта автономія, наче опудало.

Та щож було робити бідному чоловікови? Тільки світа уїхав, а тепер вертати домів з порожними руками? Зітхнув сердега, сторгував і на віз втаращив ту патлату й обдерту автономію.

— Буде бодай чим горобці страшити, а й малим дітям буде забавка — подумав гірко селянин, зібравшися в далеку путь додому.

І знов не день і не місяць трівало, заки він добивсь до свого обійстя. Коли вже тільки пару днів було йому від рідних сторін, якісь злодюжки чи збиточники порозривали і так щербату автономію, що не остало із неї нічого, тільки жмут лахміття, а на ньому надпис: українізація.

Почіхав Українець потилицю, закляв вражу матір тай думає, що йому робити. А далі надумався тай каже: Всеж таки буде в мене знак, щом потрапив, де треба.

Коли підїзджав до свого подвіря, на зустріч йому вибігли діти тай лементують: — Ой таточку біда! Як вас не було дома, прийшли цигани і вкрали нашу любу сестру Бесарабію. А в тойсам час підкралися Ляхи і побили тай забрали другу сестру, Галичину, а із нею братчика Волинь і маленьку дитинку Підляше. А що вже злі сусіди Москалі виправляли оттут, то не переказати й не переповісти!

Забрали нам усьо добро, решту спалили; вбили маму і тих братів і сестер, що жили на півдні нашого поля і таку содому вчинили, що боїмось із хати на світ подивитись.

Поглянув селянин на обійсте, а на ньому пусто і глухо як на цвинтари. Тільки штовбурами стоять недогарища колишніх господарських будинків тай недопалена хата, яку діти насилу угасили.

Із великої, здорової та заможної родини, не остало — тільки кількоро висохлих дитячих кістяків, прибраних в лахміття, як жебраки. Заложив руки у німім болю Українець, руки підняв їд небу і з горя закричав: Свободи шукав, добра і долі сподівався принести своїм дітям. А натомісць позбувся жінки, дітий, усього добра!

Відтак залився лихим сміхом, підбіг до воза і дітям під ноги жбухнув брудний, обдертий клунок: — От вам діти добро, от вам золота воля, от вам за маму, за сестри, за братів! За всьо утрачене добро і за ваші муки, ось вам українізація!

Регочеться збожеволілий від болю батько, а діточки поставали купкою, як перелякані пташки, дивляться на вітця і на клунок лахів.

От що світовий торг свободою — придбав для України!

Гайдамака.

Матвій Костишин.

ТРИ-РАМЕННИЙ ХРЕСТ.

Лежить нива неорана
Бурян устелився
В ньому хрестик три-раменний
Стоїть, похилився.
Поріс мохом віковічним
Рамена схилились
Мов сумують над долею
Гірко зажурились.
Мов питають: Деж та воля?...
Що так гомоніла
Чому стихла?... чом замовкла
Немов заніміла...
Заніміла... заніміла
Бо скули в кайдани
Тай пісонька не гомонить
Вільними степами.
Ні степами, ні лугами,
Ні в пишній діброві
Не співають як бувало
„Гриця" чорноброві.
Стоїть хрестик три-раменний
Тай того сумує
Що він бачив вільну волю
Днесь про ню не чує
Вмісто волі красшої долі
Кайданами дзвонять
Бачить вдови і сироти
Як слезоньки ронять.
Тому зрана до схід сонця
Глядить на Вкраїну
Задумаєсь тай рамена
Похилить в долину.

Джемейка, 1, 7., 1924.

ПОКЛИК

до односільчан із Демянова, рогатинського повіту.

Війна знищила наше село і всі народні інституції. Під польським обухом воно не годно піднестися своїми силами. В нашім селі чимало таких бідних, що не мають і кусника хліба при хаті. Проте ми тут, в Питсбурґу, основали комітет допомоги нашому селу при 396 відділі У. Н. Союза і вже післалисьмо $100.00, а тепер призбирали знова $20.00 на поміч нашим рідним.

Як гарно ужили наші браття цеї допомоги, можете бачити із листів, які подаємо нище. $80.00 ужили на школу, а $20.00 розділили поміж найбідніщих.

Гей браття і сестри в Америці! Згадайте своє рідне, а тепер так бідне село і дайте йому поміч. Нам тут лекше живеться і кожний може зложити хоч яку таку лепту.

Гроші шліть або прямо до села, або на адресу: Marco Fedunok, 19. Orr St., Pittsburgh, Pa.

ЗА КОМІТЕТ:

Марко Федунок, Петро Бекіш, Федь Цілюпа.

Тут наводимо листи, які одержали з Демянова:

Дорогі Товариші: Марко Федунків, Петро Бекіш, Ілько Кравчишин, Федь Цілюпа, Василь Цілюпа, Яць Федунків, Іван Семчишин, Олекса Чернецький, Танас Федунків, Іван Варунок!

Гроші в сумі 100 долярів і листи отрималисьмо від Вас і вселюдно прочиталисьмо Ваші листи нашим всім громадянам. Всі ми з радости сплакали, що Дорогі Товариші не забувають нас, нещасних поневолених і бідних діточок, котрі так горячо линуть до школи. В нашій історії с. Демянова нема слів подяки за Ваш, Дорогі оварищі, щирий і милосерний дар дорогоцінний; тому просимо Вас прийміть від нас слідуючі щирі слова із щирого нашого серця: „Дякуємо Вам Дорогі Товариші за Ваш милий для нас даток для школи і бідних нещасних громадян!

Просимо Всевишнього, щоб дав Вам нових сил і здоровля до дальшої праці. Еще раз в імени цілої суспільности дякуємо а заразом просимо незабувати на будуче.

По отриманню гроший і листів через тов. учителя Барана і тов. Хамули зараз Комітет вибраний взявся до праці і то в той спосіб: 80 долярів призначив комітет на закуп дощок на підлогу, котрі за 5 днів маєся вже привезти на місце і наняти зараз майстра, котрий би розпочав роботу, так щоб через вакації підлога була готова. На цілу підлогу 80 долярів абсолютно не стане, бо на неї треба 154 дощок по 6 м. довгих і 10 цалів широких 1½ цаля грубих, а кожда дошка така має коштувати около 60 центів америк., то є всі дошки около 92 долярів а ще до того треба майстра, цьвяхів. Отже на колиб Дорогі Товариші нам на школу не прислалиб більше ще то уряд громадський розложивби тую репарацію то є збірку на всіх громадян.

20 долярів призначилисьмо для таких бідних, котрі би без тої помочи не знати що би ся з ними і стало, бо сегодня бідна вдовиця з діточками або старі люди не мають де заробити, бо в Демянові правду сказати вже і богачів нестало, де би бідний міг собі на життє заробити. — Слідуючим бідним роздав комітет на необхідні потреби: Настя Федунків $1.50, Доська Отрок 1 дол., Марія Драгун Захари 2 дол., Петро Отрок 1 дол., Ганька Сьома Михайла 1 дол., сироти Ганька Баран Франка 1 дол., Євдоха Ґереґа 3 дол., Катинянка Федик 1.50 дол., Анна Дригайло 1.50 дол., Варвара Андріїв 1.50 дол., Варвара Босович 2 дол., Савінка Кащишин 2 дол. і Доська Кравчишин 1 дол.

Комітет увільняє 43 бідних від всіх датків на будуче на дальшу будову школи. Наколиб Ви Дорогі Товариші еще прислали троха на школу а троха на бідних то Комітет заплатив би за бідних за пашення коров їх на пасовиску і податок їх. Комітет зазначує, що на школу еще потребує до 100 долярів а тогди би світ цілий знав, що Ви, Дорогі Товариші за водою збудували школу в своїм ріднім селі і не дали бідному загинути. Кінчимо і еще раз дякуємо в першій мірі Вам Дорогі Товариші с. Демянова і в другій мірі всім Товаришам Коростівським, Різдвянським і Слободинським котрі причинились датком.

Сей лист кінчимо і просимо написати нам як дальше маємо справу провадити, щоби Вам і нам було добре.

Комітет вибрав споміж себе на предсідателя одноголосно тов. Дотка Цілюпа; касієр: тов. Михайло Хамула; секретар: тов. Стефан Баран учит.

Цюлюпа Теодозій, Михайло Хамула, Василь Федунків П., Василь Федорів, Вас. Бекиш, Ів. Баран, Ст. Баран,

Другий лист від шкільних дітий:

Найдорозші наші Заступники!

Зі взгляду на се, що Ви так далеко від нас за водою і незабуваєте за нас бідних діточок шкільних і прислалисьте на нашу рідну добру Матір Школу 100 долярів на відбудову її, ми діточки просимо Вас прийміть із наших молоденьких сердець щиру подяку за Ваш дорогоцінний дар. Желаємо Вам доброго здоровля і добрих успіхів в Вашій праци. Анна Федорів, Наталія Кутинська, Євдоха Баран, Анна Александрів, Марія Наритник, Настя еСмчишин, Анна Коцятин, Анна Кравчишин, Юлія Данилюк, Федь Волошин, Олекса Гриник, Петро Гайдук, Федь Федунків, Данило Кропельніцький, Панько Олексів, Юрко Андреїв, Іван Абрагамович, Стефан Драґун, Іван Федунків, Юрко Босович, Федунків Федь, Мирослав Федунків, Стефан Бекіш, Іван Наритник, Михайло Федик, Андрух Михайлишин, Стефан Федунків, Стефан Слободзян, Петро Баран, Михайло Александрів, Мирослав Бекіш, син Петра,

Демянів, 7. 6. 1924.

Ст. Баран, учитель.

ЗАПИСКИ ФРАНЦУСЬКИХ КАТІВ.

(Докінчення).

Страхіття проймає й катівське серце Шарля Анрі Сансона. Він просить у своїх записках, щоби Бог облагороднив звіра, що є в людині, що так страшно збожеволіла. І мало помало мякнуть серця. Коли 18-літня Марія Бушар простягнула руки катовому помічникови, щоби їх звязав, він кинув шнури й сказав їй:

— Найди кого иншого, що схоче вязати тебе! Я не вбиваю дітей!

Анрі Сансон не міг оволодіти зворушення, коли вона поклала голову на ґільотину і наївним, ніжним голосом спитала:

— Чи так добре?

Кат збіг із шафота і сказав своїм помічникам, щоби відрубали цю рожеву голову. Цілий день переслідував його образ молодої нещасливої дівчини. Але нові прикази жахливої влади кидали йому нові жертви. „Велика червона служба" 29. преріяля була просто вакханалією кровопролиття. Потім слідувало ще кілька подібних гекатомб, а потім прийшла Немезіс. Почалась заговорами у вязницях, конспірацією у конвенті, будженням милосердя у серцях, аж вкінці це все елементарною силою. Тріюмвірат жахливої влади: Робеспера, Ст. Жіста і Кутона арештовано. Таксамо і їх приклонників. Розправа була строга, присуд неумолимий. Як вели їх на смерть, товпа проклинала їх, плювала на них. Ст. Жіст і Робеспер згинули неустрашимо. Колиж товпі показали їх голови, вона плескала й кричала з радости, таксамо як тоді, коли то впала голова короля Людвика XVI. і Дантона. Кілька днів пізніще гине під Ґільотиною і найгрізніщий, найжорстокійший чоловік революції: Каріє, прозваний „Мінотавром із Нант". Він був винахідником цих страшних „noyades".

Забирано цілі товпи людей на корабель повязаних взаїмно корабель мав великий отвір на ні. Нараз отвір віддчинявся і люде падали у глибини Льоари, тягнули один одного за собою. Згинуло такою смертю богато старців, дітей, вагітних жінок. Каріє придумав і т. зв. „весілля": вязали нагих чоловіка і жінку і кидали у ріку. Каріє боронився на розправі відважно і вперто. Та надармо, присуд був: на смерть! Нарід що супровожав цього кровожадного чоловіка на смерть, аж бісився з огиди й обридження. Каріє був весь час спокійний, ще згірдливо мовив: „Огидливий народе! Як мені соромно, що я тобі служив!".

При кінці революції виступив іще визначний чоловік, що проповідував комуністичні ідеї. Називався Бабеф. Зробив заговір проти директорії і був за цим, щоби добра поділити між усіх горожан. Його арештували й присудили на смерть. Його останні хвилі були гідні його ідеалізма. Ні на хвилиночку не піддався, хоч оставляв жінку і діти.

Париський кат Сансон оповідає і про атентаторів на Наполеона: м. и. симпатичний і неустрашимий провідник шуанів Кадудаль. Та, на жаль, він боровся проти Наполеона, щоби на його місце посадити Бурбонів. Попри цих подає ще вістки про смерть ріжних політичних проступників і звичайних злочинців, а кінчиться ця кровава книга роком 1847. А кінчиться книжка таким біляньсом: смертна кара ніщо не помагає. Вона не відстрашує людей, не направляє їх. Противно, вона є доказом людської жорстокости, хочби виконувати її навіть для „найгуманнійших" цілей. Вона й тому не чесна бо для виконання її муситься все винайти чоловіка, котрий инакше жив би з чесної праці.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 170, повідомляє, що звичайний і піврічний мітинґ товариства відбудесь о 7-мій годині вечером в пятницю, дня 11-го липня в гали Народного Дому під ч. 72 Моріс ул. Проситься всіх членів щоби явились на сей мітинґ бо есть богато справ до полагодження. Коли хто з членів не явиться на сей мітинґ і дасть посвідки чому не явився, заплатить кари $1.00 а урядник $2.00. — А. Кругляк, предс.; Г. Павлик, секретар.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Зап. Січ, від. 234, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться в пятницю 11-го липня точно о годині 7.30 в гали Лютвіна. На порядку нарад є справоздання контрольної комісії, і з балю справоздання та богато інших справ. Обовязком кождого члена є явитись на сей мітинґ. — Юрій Гвіздь, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. Запор. Січ, від. 155, повідомляє своїх членів і членкиць як місцевих так і позамісцевих, що піврічний мітинґ відбудеся 11-го липня, то є в пятницю о годині 7-мій вечером, в гали де звичайно відбуваються мітинґи. На порядку нарад справоздання контрольної комісії і прочих урядників з піврічного діловодства. Не явившийся член заплатить 50 ц., а урядник $1.00 кари. — Мих. Чумер, секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться в суботу, дня 12. липня 1924, о годині 6.30 вечером в гали церковній при Чарлс ул. Проситься всіх членів прибути на сей мітинґ, бо есть богато важних справ до полагодження. — Войтко Струш, предс.; Іван Іванишів, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 117, повідомляє всіх своїх членів, що слідуючий мітинґ відбудеся дня 12. липня 1924 о годині 8-ій вечером, в Укр. Нар. Домі і щоби всі члени явилися на мітинґу, бо суть важні справи до полагодження і взиваеться членів довгуючих вирівнати свої довги залеглі, бо в противнім разі будуть суспендовані з У. Н. Союза і виключені з Товариства. — Семен Кучма, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що звичайний мітинґ Тов. відбудеться в суботу дня 12. липня о годині 7.15 вечер в церковній гали під ч. 34 Біч ул. Кождий член обовязаний прийти на час бо есть богато справ до полагодження. Буде вибір нового предсідателя, контрольна комісія і урядники дадуть справоздання за послідних шість місяців, буде вибір комітету на пікнік. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки бо інакше будуть суспендовані. Кождий член має явитись на означений час, щоб потому не було запізно. Мітинґи товариства відбуваються все що місяця друга субота по першім. — Михаїл Галькевич, секретар.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія Вел., від. 87, повідомляє, що піврічний мітинґ відбудесь о 1-ій годині пополудни в неділю, дня 13. липня в гали Кошінґс під ч. 45 Сентрал Еве. Уряд здасть справоздання піврічне і другі важні справи. Не явившийся член заплатить кари 50 ц. а урядник $1.50. — Ник. Трояновський, предс.; Вас. Максимик, секр.

ГАМТРАМК, МИШ. Тов. М. Шашкевича повідомляє, що піврічний мітинґ відбудесь о 2.30 год. попол. в неділю дня 13. липня в гали Укр. Хати під ч. 2240 Ґрейлінґ ул. На порядку нарад піврічне справоздання і другі важні і пекучі справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кари 50 ц. а урядник $1.00. — Онуфрій Курочка, рек. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітинґ відбудесь о 2-ій годині попол. в неділю дня 13. липня в гали Укр. Школи під ч. 212 Президент Стр. На порядку нарад тов. справи до рішення. Тов. буде принимати нових членів до Січи і до У. Н. С. вступ після статута. Не явившийся член заплатить кари 50 ц. а урядник 1.00. — О. Зубор, предс.; М. Пепюк, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє, що піврічний мітинґ відбудесь о 2-ій годині попол. в неділю, дня 13. липня в гали Церковній при Делавар Еве. На порядку нарад буде справоздання і деякі ухвали. Проситься всіх членів прибути бо буде фотографія. Не явившийся член заплатить кари 25 ц. а урядник 50 ц. — І. Клишишин, предс.; М. Кубів, секр.

ШИКАҐО, ИЛЛ. Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє, що піврічний мітинґ відбудесь о 12-тій годині в пол. в неділю, дня 13. липня в гали церковній при Райс і Оклей бульвару. На порядку нарад суть важні справи до полагодження і справоздання контрольної комісії за пів року. — Василь Пилипів, предс.; М. Семків, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Українські Січові Стрільці, від. 44, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинґ відбудеся у неділю на 13. липня о годині другій пополудни в гр. православній гали. Проситься всіх членів прибути і вирівнати свої довги. Котрі члени більше довгують як незаплатять сего місяця будуть суспендовані. Також проситься, щоби члени як найбільше прийшли, бо будуть важні наради. — Л. Димчук, секр.

МЕКІЗРАКС, ПА. Бр. св. Володимира, від. 91, повідомляє членів, що піврічний мітинґ відбудеся дня 13. липня в Українськім Народнім Домі о годині 1-шій. Кождий член повинен явитися. Контроля буде здавати справоздання з пів року. При тім будеся принимати за половину вступного до Братства а до У. Н. Союза після статута. — Андрій Гальчак, предс.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє, що піврічні і місячні збори відбудуться о першій годині пополудни, в неділю 13. липня в гали Укр. Нар. Дому. Проситься всіх членів явитись на сі збори, бо є важні справи до полагодження. — Григорій Степанек, секр. рек.

С. ДІРФІЛД, МЕСС. Подається до відома всім членам і членицям Тов. Гал. Січ, від. 207, щоби зійшлися на мітинґ дня 13. липня і вирівнали свої залеглости бо в противнім разі будуть суспендовані. Обовязком членів є також старатися орґанізувати нових членів і привести їх з собою на мітинґ. — Г. Чаплій, предс.; О. Сенський, кас., Т. Тимкевич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подаеся до відома членам тов. „Любов", що збори відбудуться в неділю 13. липня сего року в домі тов. Ам. Горожан, 847 Н. Френклин ул. годину скорше як звичайно. Проситься членів, щоб точно явились в означенім часі бо кождий член одержить додаток до статута тов. „Любов", Суть другі важні справи, котрих без членів не мож полагодити. Також Уряд і контроля здасть справоздання з минувшого пів року. Присутність кождого члена є конечна. — Вас. Стриковські, предс.; Дм. Вечешк, кас.; Теодор Масик, секр.

ШИКАҐО, ИЛЛ. Повідомляеся членів Бр. св. О. Николая, від. 183, що піврічний мітинґ відбудеться дня 13. липня в неділю точно о год. 3-тій пополудни в галі церковній, 9211 Ченсей Еве. Кождий член має явитися на сей мітинґ і вирівнати довги то є місяць здасть справоздання і стан каси за 6 місяців а також буде принниматися нових членів до Бр. і до У. Н. Союза. Член неявившийся на сей піврічний мітинґ заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. — М. Дороцький, предс.; П. Демкович, кас.; П. Бабяк, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Бр. св. Апп. Петра і Павла, від. 39, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеся 13. липня, сейчас по Службі Божій на гали парохіяльній. На сім мітинґу має явитися кождий член, бо має бути зміна в уряді. Хтоби не міг прийти має повідомити уряд. Будеся принимати також нових членів тому приводіть своїх знакомих нехай стають в наші ряди. — М. Клюсик, секр.

ШИКАҐО, ИЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє, що звичайний мітинґ відбудеться в неділю, 13. липня зараз по Службі Божій. Мітинґ відбудеся при Оклей і Райс. Проситься членів прибути на мітинґ бо суть важні справи до полагодження. — П. Ґуральчук, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Від. 237 подає до відома своїм членам, що піврічний мітинґ відбудеся в неділю дня 13. липня, о годині 2-ій поолудни в гали церковній. Проситься всіх членів того братства як мущин так і женщин аби явились на сей мітинґ, бо перед мітинґом будуться фотографувати члени нашого братства і молодечого відділу наших дітий. Отже проситься кождог члена щоби явився. Не явившийся член заплатить кару 1.00, а урядник 2.00. — Ілько Вовк, предс.; Іван Салю, кас.; Теодор Левчишин, секр.

РОН СТЕРШЕН, ПА. Бр. Преображення Спаса І. Хр., від. 29, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеся 13. липня о 2-ій годині сполудня в гали церковній. Буде справоздання піврічне, рівнож будеся принимати нових членів без вступного. Хто не явиться заплатить кару 50 ц. — А. Хромчак, предс.; В. Бли[illegible]

ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА. Повідомляесь членів Тов-а „Єдність", від. 163, що збори відбудуться в неділю 13-го липня б. р. о год. 1-шій пополудни в гали Укр. Клюбу під ч. 847 Н. Френклин ул. На порядку дня є много важних справ до полагодження. Між іншим справоздання контролі піврічне, як також заходи коло пікніку. Отже присутність кождого члена конечна. С. Гвіздь, секр.

ГАМТРАМК, МИШ. Тов. ім. М. Січинського, від. 146, повідомляє, що мітинґ відбудеся дня 13. липня в неділю в 12 годині на Ґрейлінґ еве. в Українській Хаті. Кождий член повинен прийти і свої вкладки вирівнати. Є важна справа котру конче треба залагодити. — Петро Гищук, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. Уряд Бр. св. Ів. Хр., від. 292, подає до загального відома усім своїм членам, що піврічні збори відбудуться в неділю, 13. липня точно о годині 12.30 попол. в парафіяльній гали при Кайверт і Едвард улицях. На тих зборах обовязаний кождий член бути присутним без ріжниці чи має вкладку заплачену чи ні та полсухати звіту уряду за пів року і контрольної комісії, а також есть дві важні справи до вирішення. Памятайте, котрий член не явиться і не подасть оправданої причини підлягає карі 50 ц. а урядник 1.00. Най ніхто не думає, що вже не раз казалося, що заплатить кару, а ще ніхто не платив; тепер заплатить. — Д. Запотічний, предс.; І. Андрусевич, скарб.; П. Кізел, писар.

БОРНСАЙД, ШИКАҐО, ИЛЛ. Повідомляється членів Бр. св. Петра і Павла, від. 165, що піврічний мтінґ відбудеся дня 14-го липня точно о годині 7-ій у вечер в гали Йоган Подгорнік, Іст 93 ул. Проситься членів, щоби кождий явився на мітинґ, бо будуть дуже важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть справоздання касове з пів року. На мітинґу будеся принимати нових членів до братства без вступного а до Союза після статута. — А. Демкович, предс.; С. Коцоловський, секр.; М. Гбур, кас.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 266, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться в неділю, 13. липня, зараз по відправі у гали церковній при Полаcки ул. На порядку нарад суть важні справи до полагодження. Не явившийся член або урядник заплатить кару після статута. Довгуючі члени если не прибудуть на мітинґ, та не вирівнають своїх належитостий, будуть суспендовані. — Ю. Варшона, предс.; Т. Сюрко секр.

ШИКАҐО, ИЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, відбуде свій піврічний мітинґ 17-го сего місяця о годині 7.30 вечером в Укр. Нар. Галі на Erie при Robey St. на котрім всі члени мають бути присутні. — Ник. Читвінський, предс.; Ст. Новодворський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Зап. Січ, від. 367, повідомляє, що місячний мітинґ відбудесь о год. 7.30 вечером у второк, 15. липня в гали церковній 303 Hudson Ave. Будуть важні справи до полагодження і справа пікніку то обовязком кождого члена явитися на тім мітинґу. — А. Бабій, предс.; М. Антонів, секр.

САГАРА.

Сагара — це величезна пустиня в Африці. Але пустиня Сагара була за часів Ісуса Христа одною з найбільш урожайних і культурних країн світа: саме тепер відкопують в Сагарі прекрасні міста з білого мармору, з величавими палатами, різьбами, мальовилами, хідниками, водопроводами, каналізацією, широкими вулицями. В тім часі Сагара була покрита великими лісами пальм і мала прекрасне підсонне. Якже вона перемінилася в пустиню? В часі вандрівки народів загналося туди з Европи північне, германське племя: Вандали. Населенне теперішної Сагари було випещене, вихухане і отяжіле ізза вигід, які йому давала дуже урожайна земля. Тому не вміло боронитися перед малим але сильним племенем Вандалів, котрі зруйнували тамошні міста і спалили великі пальмові ліси. Земля без охорони лісів від спеки перемінилася в порох, джерела висохли. Гори стали нагими скелями, вітри рознесли порох — і тепер Сагара є страшною пустинею, що є так велика як ціла Европа. — Учені довго продумували над тим, якби цю пустиню перемінити в урожайний край, але нічого не видумали. Аж тепер відкрили учені, що під Сагарою, в глибині 20—150 метрів є величезне озеро. Воно тим дивне, що в тім озері жиють риби і раки. (Чим вони живляться — це загадка). Колиб удалось воду цего озера випустити на поверхню землі, то можнаб як не на цілу Сагару, то бодай її часть заводнити і зробити її урожайним краєм. Саме тепер думають учені, якби то зробити.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Сим подається до відома всім нашим читачам, що присилаючи до поміщення ріжні оголошеня до часопися „Свобода", треба рівночасно враз з оголошеннями присилати і належитість за них. Щоби читачі могли орієнтуватися яка належитість має бути прислана враз з даним оголошенем, будуть ласкаві за кожде написане в оголошенне одно слово числити 2 цт. коли таке оголошення має 30 або більше слів. За оголошення котрі не мають 30 слів платиться 50 цнт. за раз. Ся постанова входить в життя 1. грудня б. р. Виняток творять лишень відділи У. Н. Союза, котрих оголошення мають бути підписані місцевим урядом відділу. Всі оголошення мають бути присилані до адмістрації „Свободи" 5-6 день перед днем оголошення їх в часописі, так що колиби вимагала сего потреба, був час порозумітися зі сторонами. Сторони котрі не схотять пристосоватися і придержуватися повисших правил, не можуть відтак нарікати на часопись, що непоміщено їм оголошення чи оголошень.

Адм. „Свободи".